

Rupel.blad

April 2014

met
Wandelkatern
Oude Nete-arm
Stuyvenbergbos

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

Inhoudstafel

1000 Natuurpuntleden i/d Rupelstreek!	2
Meeuwen tellen op spaarbekken AWW	3
Kunstnesten voor huiszwaluwen	5
Lepelaarseiland op het Noordelijk eiland	6
Nestvlotjes voor visdiefjes	7
Terreinploeg in de Kelderijlei	8
Cursus wilde bijen herkennen	8
School Groenlaar helpt bij natuurbeheer	9
Paddentrek Doornlaarlei Rumst	9
Trekkende kraanvogels	9
Bustocht naar Zeeland	10
Cursus wintervogels in de Lage Landen	10
Uitneembare wandelkaart	13
Natuur.huis De Paardenstal vernieuwt!	17
Milieuraad Aartselaar	18
Libellencursus	19
Mijn korte ritten: deelnemers gezocht	19
Natuur.kalender Rupelstreek	20
Natuur.kalender Aartselaar	23

Wolbij foto: Chantal De Schepper

Wolbijen danken hun naam aan het feit dat de vrouwtjes plantenbehangen verzamelen om er hun nestjes mee te maken. Het zijn perfecte vliegers, stil in de lucht hangen, voor en achteruit vliegen, geen probleem voor de wolbij. Het mannetje verdedigt zijn territorium tegen andere mannetjes en insecten die van zijn bloemen komen drinken. Hij beschikt daarvoor over een viertal doorns achteraan het achterlijf. Hij vouwt zijn onderlijf onder zijn borststuk, richt zich op het aan te vallen insect en ramt er vervolgens vol op in. Het zijn prachtige insecten, die op wespen lijken. De mannetjes zijn anderhalve centimeter groot, de vrouwtjes zijn een stuk kleiner.

1000 Natuurpuntleden in de Rupelstreek!

Eind 2012 stond de teller op 948 Natuurpuntleden in de Rupelstreek. Meteen steeg onze ambitie om dat aantal in de loop van 2013 op te tillen naar 1000 leden. Het huis aan huis bussen van een kleurrijke flyer in alle brievenbussen van de 7 Rupeldorpen, leek ons een prima middel om dat doel te bereiken. Dat streefdoel, het bussen van 28.000 flyers, bleek uiteindelijk iets te hoog gegrepen.

Toch zijn we erin geslaagd, dankzij de hulp van vele vrijwilligers, om 18.000 flyers te bussen.

Dankzij die flyer, maar ook dankzij vele projecten, een ruim aanbod aan activiteiten, een sterke communicatie, waaronder de Rupel.flits en dit Rupelblad zijn we erin geslaagd om het streefdoel van 1000 leden in de Rupelstreek te bereiken.

Eind november stond de naam van Filip Vermeulen als 1000-ste Natuurpuntlid in onze ledenlijst. Meteen een mijlpaal voor de natuur in ons rivierenland en het bewijs dat Natuurpunt, hier meer dan ooit op de kaart staat. Filip woont sinds 3 jaar in de Kerkhofstraat in Boom. Hij had al enige tijd de intentie om lid te worden van Natuurpunt en toen hij begin november tijdens Countryside, de beurs voor landelijk wonen in Flanders Expo in Gent, werd aangesproken met de vraag om lid te worden van Natuurpunt was de keuze snel gemaakt.

Als 1000ste lid van Natuurpunt Rupelstreek kreeg Filip een bijenhotelletje, model Den Atelier, cadeau. Zijn tuin grenst bijna aan het recreatiedomein de Schorre, achteraan zijn huis is een muur naar het zuidoosten gericht, een prima plaats voor een bijenhotelletje.

Vernieuwend, verrassend en verbazend!

Dat waren samengevat, de indrukken tijdens en na de Jaarlijkse Ledenavond van Natuurpunt Rupelstreek, op zaterdag 25 januari in het Heemmuseum van de Sint-Bernardusabdij in Hemiksem.

Na 2 jaar ledenavonden in 't Steencaycken in Boom, vonden Ilse, Luc en Diether dat het tijd was voor iets anders en dat bleek een prima idee en meevaller. Na het aperitief in het cafetaria van het Heemmuseum werden de 57 deelnemers vergast op een rondleiding in het Heemmuseum en het Roelantsmuseum. Tussen de soep en het hoofdgerecht keken ze naar de projecten van Natuurpunt Rupelstreek in 2013, om na het hoofdgerecht te kijken naar onze belangrijkste projecten in 2014. Tussendoor konden ze doorlopend naar een fotoreeks met beelden uit 2013 kijken.

Na het dessert was er de boeiende fotokwis, prima gepresenteerd door Fons.

Dank aan Ilse, Luc en Diether voor de planning en organisatie van deze memorabele ledenavond; dank ook aan de gidsen van het Heemmuseum en aan Fons voor de informatieve fotokwis.

Ondertussen zijn we weer enkele maanden verder en is de lente in het land.

Geniet volop van dit prachtig seizoen!

Erik

Filip Vermeulen als 1000-ste Natuurpuntlid

Meeuwen tellen op spaarbekken AWW Eeckhoven Rumst

Meeuwen op spaarbekken AWW-Eeckhoven

In opdracht van AWW (Antwerpse Waterwerken) werkt het energiebedrijf Ecopower momenteel aan een studie, waarbij de mogelijkheid onderzocht wordt om een aantal windturbines te plaatsen op de terreinen van AWW langs de Nete tussen Rumst en Duffel.

Voor Natuurpunt is het belangrijkste aandachtspunt in het kader van deze studie, de honderden vogels die op de spaarbekkens broeden, pleisteren en overwinteren en vooral de duizenden meeuwen, die spaarbekken AWW-Eeckhoven reeds decennialang als slaapplek gebruiken.

Om te overnachten gaan meeuwen immers niet zomaar op een grasland zitten, ze hebben behoefte aan groot open water, waar ze zich veilig voelen tegenover predatoren. Kanalen en rivieren komen daarvoor niet in aanmerking. Het spaarbekken AWW-Eeckhoven beantwoordt perfect aan deze voorwaarden.

Naar aanleiding van het windturbineproject op de terreinen van AWW, werden op vraag van Ecopower, in december, januari, februari en maart meeuwen geteld op AWW-Eeckhoven. Er werd telkens geteld, van ongeveer

2u voor zonsopgang tot zonsopgang.

Naast de aantallen per meeuwensoort, was het belangrijkste aandachtspunt, het bekijken van de belangrijkste aanvliegroutes. De tellingen werden uitgevoerd op de volgende datums:

18/12 - 30/12 - 20/1 - 3/2 - 18/2 - 4/3 - 17/3.

Dat meeuwen AWW-Eeckhoven als

slaapplek gebruiken is reeds langer gekend. Tijdens een meeuwentelling op 27 januari 2001 werden 17.000

Meeuwen tellen op AWW-Eeckhoven

Kokmeeuwen, geelpootmeeuw, stormmeeuw en kleine mantelmeeuw

meeuwen geteld. Die aantallen worden momenteel niet meer gehaald, toch blijven ze erg indrukwekkend. Ongeveer 7.000 meeuwen, voornamelijk kokmeeuwen gebruiken AWW-Eeckhoven nog steeds als slaappleaats.

Meeuwen leren tellen..

Meeuwen op slaappleaatsen tellen is niet eenvoudig, zelfs voor ervaren vogelkijkers. De vogels vormen dan grote groepen en gaan erg dicht bij elkaar op het water zitten. De invallende duisternis vormt een bijkomende moeilijkheid, net zoals minder goede weersomstandigheden. Ervaring opdoen was dus de boodschap. Dat bleek ook bij het meeuwen tellen op AWW-Eeckhoven.

Aanvankelijk werd geteld volgens een methode, die doorgaans gebruikt wordt, bij het tellen van grote groepen eenden of ganzen. Links of rechts van de groep wordt een groep van ongeveer 100 vogels geteld, en daarna wordt de grootte van die groep, in veelvoud van 100, overgeplaatst naar de totale groep. Zo kwam er telkens als resultaat uit, dat er ongeveer 6.000 meeuwen op de plas aanwezig waren.

Tijdens de telmomenten op 4 en 17 maart werd gebruikt gemaakt van een andere methode, die veel arbeidsintensiever is, maar wel een correcter resultaat geeft.

Bij aankomst, op de site AWW-Eeckhoven, telkens omstreeks 16u, werden tevens de pleisterende meeuwen geteld, die langs de kleinere bassins zitten.

Daarna meeuwen die reeds aanwezig zijn op het spaarbekken AWW-Eeckhoven, dat waren er doorgaans een 300-tal. Daarna werden de groepen aanvliegende meeuwen geteld. Zo bleek op 4 maart, omstreeks 18u45,

dat er ongeveer 6.800 meeuwen aanwezig waren bij het invallen van de duisternis.

Tellen per soort

Enmaal meeuwen op het water zitten, gaan ze per soort min of meer gescheiden groepen vormen, dat maakt het eenvoudiger, om de aantallen per soort te tellen.

De talrijkste groep op AWW-Eeckhoven is de kokmeeuw, met ongeveer 6.500 exemplaren. De totale Vlaamse populatie wordt momenteel geschat op ongeveer 160.000 vogels. De meeste kokmeeuwen worden geteld in Oost-Vlaanderen, met Nieuwdonk in Overmere en het Sifferdijk in Gent, met beiden meer dan 15.000 vogels.

Het aantal stormmeeuwen op AWW-Eeckhoven wordt geschat op ongeveer 300 vogels. In Vlaanderen wordt de populatie op 90.000 vogels geschat. De grootste populatie stormmeeuwen werd tijdens de voorbije winter geteld op het waterspaarbekken Wouwen bij Diksmuide met 15.700 vogels.

Zilvermeeuwen staan met ongeveer 50 exemplaren op plaats 3 en kleine mantelmeeuwen met een 10-tal exemplaren op plaats 4. In Vlaanderen wordt de populatie zilvermeeuwen op ongeveer 17.000 exemplaren geschat, met de grootste aantallen zilvermeeuwen in de kuststreek.

Kleine mantelmeeuw is nog zeldzamer tijdens de wintermaanden, met ongeveer 150 exemplaren voor heel Vlaanderen. De meeste kleine mantelmeeuwen migreren tijdens de najaarstrek naar de kusten van West-Afrika.

Tijdens de telling van 3 februari werd aan de kleinere bassins een geelpootmeeuw waargenomen.

Geelpootmeeuwen lijken erg op zilvermeeuwen. Opvallend verschil is de kleur van de poten. Bij zilvermeeuwen zijn die roze, terwijl ze bij geelpootmeeuw uiteraard geel zijn. Geelpootmeeuwen komen vooral voor in het Middellandse Zeegebied, waar ze als soort de zilvermeeuw vervangen.

Best spannend...

Het tellen van meeuwen op AWW-Eeckhoven was een arbeidsintensieve bezigheid. Het bekijken en tellen van grote groepen steeds maar aanvliegende vogels deed me onwillekeurig terugdenken aan avondlijke beelden aan het Lac du Dér in Frankrijk. Daar zijn het aanvliegende groepen kraanvogels, die het hart van iedere vogelkijker beroeren. Groot verschil is natuurlijk dat meeuwen praktisch geluidloos komen aanvliegen, terwijl kraanvogels voortdurend met elkaar communicerende vogels zijn.

Desondanks was het tellen van de meeuwen een boeiende bezigheid, en leverde het heel wat informatie op, over aantallen en aanvliegroutes van de vogels. We hopen dan ook dat deze informatie meegenomen wordt in meer concrete plannen, wat de "mogelijke" inplanting van windturbines in de omgeving van de AWW-bekkens tussen Rumst en Duffel betreft.

Teksten: Erik De Keersmaecker, INBO-Vogelnieuws (Slaappleaatsen van meeuwen in Vlaanderen), Natuur.Oriolus (Thema-nummer: Meeuwen).

Foto's: Erik De Keersmaecker, Fons Van den heuvel

Stormmeeuw

Zilvermeeuw

Natuurpunt en Regionaal Landschap Rivierenland plaats kunstnesten voor huiszwaluwen aan gebouwen

Vrije Basisschool De Kade Boom

Tot voor enkele 10-tallen jaren, was de huiszwaluw nog een trouwe bewoner van vele Boomse straten. In 2013 waren er nog 2 restkolonies. Een kolonie aan de gebouwen van de Provinciale Technische Scholen aan de Beukenlaan en een kolonie in de Groene Hofstraat/Leopoldstraat.

Grote kolonies in de Antwerpsestraat, Bassinstraat, Overwinningsstraat, Tuyaertstraat, Vrijheidstraat en de wijk Hoek zijn inmiddels allen verdwenen.

In 2009 werd door Natuurpunt en Regionaal Landschap Rivierenland een eerste project opgestart om de huiszwaluw als broedvogel in Boom te behouden. In samenwerking met de Provinciale Technische Scholen, de gemeente Boom en met de hulp van de Boomse Brandweer werden een 20-tal kunstnesten opgehangen aan de gebouwen van de school. Ook daar was het aantal zwaluwen gedaald tot nauwelijks 4 broedpaartjes. Het plaatsen van de kunstnesten had succes, ondertussen steeg het aantal broedpaartjes er tot 13 paartjes. Dezelfde krachttoer willen Natuurpunt en Regionaal Landschap Rivierenland bijzonder graag herhalen in de Boomse centrumstraten. Momenteel broedden daar jaarlijks nog een 15-tal paartjes huiszwaluwen. Dat lijkt veel, maar in vergelijking met 10 jaar geleden is er daar een daling van ruim 50% van het aantal broedpaartjes.

Om te vermijden, dat de kolonie huiszwaluwen in de Boomse centrumstraten op termijn zou verdwijnen, werd vorig jaar door Natuurpunt en Regionaal Landschap Rivierenland de campagne: Huiszwaluwen opnieuw thuis in Boom opgestart. Ook daar is het streefdoel, het plaatsen van kunstnesten aan huizen en gebouwen in de Groene Hofstraat, Leopoldstraat en eventueel enkele aangrenzende straten.

Natuurpunt en Regionaal Landschap Rivierenland zijn dan ook bijzonder verheugd, dat Basisschool de Kade bijzonder positief reageerde op het voorstel, om kunstnesten te plaatsen, onder de dakgoot van een gebouw op de hoek van de Leopoldstraat en de Bassinstraat.

Dankzij de hulp van de Boomse Brandweer verliep het plaatsen van 7 kunstnesten door Natuurpunt op donderdagvoormiddag 13 maart bijzonder vlot. De kunstnesten werden gratis ter beschikking gesteld door Regionaal Landschap Rivierenland. Natuurpunt en Regionaal Landschap Rivierenland hopen dat de huiszwaluwen na hun terugkeer, begin april, vanuit de overwinteringsgebieden in Afrika, de kunstnesten snel zullen ontdekken.

Tijdens het najaar van 2014 zullen Regionaal Landschap Rivierenland en Natuurpunt Rupelstreek in Basisschool de Kade een zwaluwworkshop met een zwaluwtentoonstelling organiseren. Hierin wordt verteld over de verschillende zwaluwsoorten, hun gedrag, ecologie en bedreigingen. Daarna vindt er een gegidste zwaluwwandeling plaats in de centrumstraten van Boom.

De komende maanden zal Natuurpunt zich samen met Regionaal Landschap Rivierenland verder blijven inzetten voor de huiszwaluw, door de bewoners van Boom en omstreken te sensibiliseren en informeren over de zwaluwen via de volgende acties: zwaluwexcursies voor kinderen en hun ouders, zwaluwworkshops in andere scholen, organisatie van infomomenten, infostanden op evenementen en een gerichte informatiecampagne in de centrumstraten van Boom voor het promoten van kunstnesten.

*Tekst: Erik De Keersmaecker
Foto's: Joke Maes (Regionaal Landschap Rivierenland)*

Plaatsen kunstnesten huiszwaluwen...

Met de hulp van de Brandweer Boom...

En Jos, Maurice en Adrie als goede helpers en aandachtige toeschouwers...

Natuurpunt en ANB bouwen lepelaarseiland op het Noordelijk eiland

Lepelaar op het Noordelijk eiland

De voorbije jaren konden vogelkijkers tijdens de voorjaartrek vaststellen dat groepjes lepelaars jaarlijks een steeds langere periode op het Noordelijk eiland bleven pleisteren. Daarmee werd het idee concreter, dat er bij deze groepen misschien wel enkele mogelijke broedvogels konden zijn, mits er een geschikte broedplaats aanwezig was.

Tijdens het najaar werd contact opgenomen met het ANB (Agentschap Natuur en Bos) met het voorstel om gezamenlijk een lepelaarseiland te bouwen op het Noordelijk eiland.

De dichtstbijzijnde broedkolonie van lepelaars bevindt zich momenteel in de Verrebroekse Blikken in het Antwerpse havengebied op Linkeroever. Door geplande havenuitbreidingen dreigt deze kolonie echter op termijn te moeten verdwijnen. Het is dus erg belangrijk dat er alternatieve broed-

plaatsen in de wijde omgeving worden aangelegd. Op Blokkersdijk in Zwijndrecht werd de voorbije winter eveneens een lepelaarseiland gebouwd.

In Nederland bevinden de belangrijkste broedkolonies van lepelaars zich op de Waddeneilanden, waar ze veilig zijn voor vossen. Dat was trouwens ook een belangrijk aandachtspunt bij de bouw van een lepelaarseiland op het Noordelijk eiland, waar de vos een

natuurlijke predator is van grondbroeders.

Het ANB reageerde enthousiast op het voorstel, er metéén werden afspraken gemaakt over een planning en wie wat zou doen. Medewerkers van het ANB gingen meteen aan de slag met het plaatsen van 18 lange eiken palen, die de basis zouden vormen voor het eiland.

Tijdens dit voorjaar volgden dan 4 werkdagen waarbij door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek omheen de palen een houten frame werd gebouwd en waarbij daarna op het houten frame een metalen raster werd geplaatst.

De zwaarste klus moest echter nog komen, met het plaatsen van 36 takkenbossen, die de basis moeten vormen voor de toekomstige broedplaats. Een taak die op woensdag 26 februari werd uitgevoerd. Met de boot werd tot bij het eiland gevaren, waarna de takkenbossen op het metalen frame werden geplaatst.

Enkele dagen vooraf waren we nog druk in de weer bij het samenstellen van de takkenbossen.

Het resultaat ziet er alleszins erg fraai uit, de waterdiepte omheen het eiland

Lepelaarseiland afgewerkt

bedraagt ruim een meter, waardoor het eiland vosvrij is. Hopelijk bekijken de lepelaars het ook zo, en verblijden ze ons met een broedpoging en misschien nog iets meer...

Tekst: Erik De Keersmaecker
Foto's: Fons Van den heuvel

Op weg met de takkenbossen

En extra nestvlotjes voor visdiefjes op het Noordelijk eiland

Het Noordelijk eiland is een landstrook tussen de Rupel en het Zeekanaal Schelde-Brussel. Het gebied is eigendom van Waterwegen en Zeekanaal NV en het wordt beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Sinds de inrichting van het Noordelijk eiland als natuurgebied zijn visdiefjes er jaarlijkse broedvogels. Omstreeks het jaar 2000 broedden er 10-tallen paartjes op de opgespoten zandvlakten. Dat veranderde echter drastisch toen de vos, na een jarenlange afwezigheid opnieuw zijn plaats in het ecosysteem opeiste. Om de visdiefjes als broedvogels op het Noordelijk eiland te behouden, werden daarna door het ANB enkele nestvlotjes geplaatst, waarop de daaropvolgende jaren met wisselend succes gebroed werd.

Tijdens het voorjaar van 2012 werd, na overleg met het ANB, door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek en medewerkers van het ANB, een nieuw type nestvlotje op de grootste plas van het Noordelijk eiland geplaatst. Doelstelling bij de bouw van dit nestvlotje was het beschermen van de jonge visdiefjes op het nestvlotje tegen predatoren, zoals blauwe reigers, kleine mantelmeeuwen en uiteraard ook predatie door de vos. Een andere doelstelling was vermijden, dat de jonge visdiefjes voortijdig het nestvlotje zouden verlaten. Met een geslaagd broedgeval en 3 uitvliegende jonge visdiefjes was het project succesvol en voor Natuurpunt en het ANB een stimulans om het project in 2013 verder uit te bouwen. In maart 2013 werden dan ook 5 extra nestvlotjes van hetzelfde type geplaatst. De nestvlotjes werden ter plaatse gebracht met een bootje dat door Na-

Nestvlotjes klaar voor transport

tuurpunt Rupelstreek speciaal voor dit project werd aangekocht. Elk nestvlotje werd door middel van een stevig polyestertouw verbonden met een zware steen, om te vermijden dat het vlotje gaat afdrijven.

Ook in 2013 was het project succesvol, met geslaagde broedgevallen op alle nestvlotjes en in totaal 15 uitvliegende jonge visdiefjes.

Na overleg met het ANB werd er door Natuurpunt voor geopteerd om de nestvlotjes na het broedseizoen te verwijderen. Meteen na het vertrek van de visdiefjes naar de overwinteringsgebieden in West-Afrika bleek immers, dat aalscholvers de nestvlotjes gingen gebruiken als rustplaats, met als gevolg, dat de vlotjes flink werden bescheten en dat het metalen raster werd beschadigd.

Het vlotje, dat in 2012 werd geplaatst, bleef de tijdens de winter 2012-2013 ter plaatse en ook uit die ervaring leerden we dat door ijsvorming het polyestertouw kan beschadigd worden en het vlotje kan afdrijven.

De plassen op het Noordelijk eiland

zijn bijzonder goed bekijkbaar vanaf de Rupel- en kanaaldijk. Vele recreanten, wandelaars en fietsers, en mogelijk ook vogelkijkers, vroegen zich na het plaatsen van de 6 nestvlotjes wellicht af wat de bedoeling was van die drijvende bakjes.

Enkele mooie infobordjes, die daarna door het ANB geplaatst werden geven meer info over het project. Eind juli 2013 werden er regelmatig meer dan 30 visdiefjes op en rond het Noordelijk eiland waargenomen, op 28 juli werden er zelfs 42 geteld. De verklaring voor dat hoge aantal visdiefjes, moet deels aan de overkant van de Schelde gezocht worden. In Rupelmonde broedden op een ondergelopen terrein achter de scheepswerf, sinds een 5-tal jaar visdiefjes op daken van oude tuinhuisjes. Die tuinhuisjes zakken langzaam weg en worden daardoor ongeschikt als broedplaats.

Mogelijk hebben die vogels reeds de oversteek naar het Noordelijk eiland gemaakt en zijn ze daar eveneens potentiële broedvogels.

Dit vermoeden was een stimulans om ook dit jaar het aanbod aan nestvlotjes uit te breiden. De voorbije winter werd volop getimmerd bij de bouw van 3 extra nestvlotjes. Maandag 10 maart werd een eerste reeks van 8 nestvlotjes op de grootste plas van het Noordelijk eiland geplaatst. En maandag 17 maart werd het 9de vlotje op de plas voor de vogelkijkhut geplaatst. Recreanten, die op de veerboot staan te wachten, kunnen zo ook genieten van de capriolen van deze prachtige vliegers.

Tekst: Erik De Keersmaecker

Foto's: Erik De Keersmaecker, Maurice Goossens

Afvaart naar de ligplaatsen

Terreinploeg van Natuurpunt drie dagen actief in Kelderijlei

Dinsdag 14 januari startte de terreinploeg van Natuurpunt, vijf man sterk, met de door ons aangevraagde beheerwerken. Op het programma stond: het afzetten van de oostelijke houtwal, met een lengte van 80 meter. Alleen enkele mooie rechte essen en vogelkersstruiken bleven gespaard om geen beeld van totale kaalkap te creëren. Ook een aantal hoog opgeschoten berken en elzen rondom de hoogstamboomgaard werden afgezaagd, zodat onze hoogstamboomgaard terug wat meer lucht en licht krijgt om zich verder te ontwikkelen. Als toemaatje, het stond niet in het programma, werden de oevers van beide poelen vrijgemaakt van wilgen- en elzenopslag, zodat onze poelen ook terug wat meer licht krijgen. Leuk was dat de terreinploeg dat als eerste klus klaarde.

Het brandhout, ruim 7 kubieke meter, werd door de terreinploeg van Natuurpunt zelf meegenomen. Al het snoeihout werd netjes in dezelfde richting op stapels gelegd zodat de gemeentediensten van Schelle het gemakkelijk op maandagmorgen konden ophalen om te verhakselen. Waardoor wijzelf deze keer eens mochten uitrusten !

Op woensdagmiddag werd de terreinploeg vergast op een stevige kom erwtensoep gemaakt door Mia.

Gino, Patrick, Hoessein, Naim en Michiel konden dit wel best smaken, temeer omdat het weer niet zo best meeviel: drie dagen in de regen is toch niet zo aangenaam werken dan knotten en zagen bij zonnige temperaturen rond het vriespunt.

Een dikke dank u wel aan de professioneel werkende terreinploeg van Natuurpunt!

Tekst en foto's: Francis Mertens

Cursus wilde bijen herkennen

Tijdens deze 6-delige cursus leer je wilde bijen herkennen, hun levenswijze, nestplaatsen en voedselvoorkeuren. De excursies worden gespreid over een deel van het vliegseizoen, van midden april tot de 2de helft van juni. Joeri Cortens, bijenspecialist bij Natuurpunt Educatie vzw is er bij tijdens de info-avonden en uitstappen.

Het programma:

- **Donderdag 10 april, donderdag 17 april en donderdag 24 april** : 3 info-avonden, telkens van 19u30 tot 22u15 in het Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel-Hellegat
- **Zaterdag 12 april**: 13u50 – 16u30 Noordelijk eiland Wintam – afspraakplaats: veersteiger, einde Tolhuisstraat Schelle
- **Zaterdag 17 mei**: 14u – 17u Kleiputten Terhagen – afspraakplaats: hoek s'Herenbaan-Nachtegalstraat Boom/Reet
- **Zaterdag 21 juni**: 14u – 17u Berrenheibos Schelle – afspraakplaats: hoek Tuinlei/Oude Bosstraat Schelle

Inschrijven:

stort 30 euro (volw.), of 22 euro (-16 jarigen) of 40 euro (niet-NP-leden) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek, met vermelding: Cursus wilde bijen - telefoonnummer - emailadres.

Info: natuur.rupel@skynet.be

Grijze zandbij in nestholletje

School Groenlaar helpt Natuurpunt bij het natuurbeheer

Om typische planten van natte graslanden, zoals dotterbloemen, pinksterbloemen en echte koekoeksbloemen meer kansen te geven, moet er jaarlijks gemaaid worden. Anders worden ruigteplanten, zoals grote brandnetel en akkerdistel dominant.

Voor het maaien van enkele grotere percelen in het Niels Broek kan Natuurpunt rekenen op de professionele terreinploeg van Natuurpunt. Die percelen worden telkens in oktober gemaaid en het maaisel wordt meteen afgevoerd. Kleinere perceeltjes worden door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek gemaaid en dan blijkt telkens, dat het afvoeren van het maaisel het zwaarste karwei is. Gelukkig kan Natuurpunt op hulp rekenen, zoals op dinsdag 21 januari, toen 12 leerlingen van School Groenlaar uit Niel, samen met enkele begeleiders en gewapend met hoorrijven, hooivorken en enkele draagberries het maaisel kwamen afvoeren.

Afvoeren maaisel door leerlingen School Groenlaar (foto: Erik)

Paddentrek Doornlaarlei Rumst, de schermen en emmers stonden klaar

Donderdagavond 20 februari was het zover: met flinke miezerregen op heel wat plaatsen en avondtemperaturen rond de 8 °C, waren de trekomstandigheden ideaal. Padden, kikkers en salamanders ontwaakten massaal uit hun winterslaap en de grote paddentrek was begonnen.

In de Doornlaarlei stonden de paddenschermen en emmers klaar. Ludwig en Carl konden die avond en de daaropvolgende ochtend 52 padden en 12 salamanders veilig de straat overzetten.

Ook op dinsdagavond 25 februari, was het ideaal weer voor trekende padden.

Op 14 maart stond in Rumst de overzetteller op: 507 padden, 135 salamanders, 4 groene en 1 bruine kikker, 37 padden en 11 salamanders werden als verkeersslachtoffers geteld.

Samen met Carl en Ludwig, zijn Ben Strauss en zijn zoon Jan, beiden uit Waarloos de paddenoverzetters in Rumst.

Plaatsen paddenschermen Doornlaarlei Rumst. (foto Erik)

Trekkende kraanvogels boven onze hoofden

Een golf van enthousiasme passeerde op maandag 24 februari boven onze hoofden. Gezellig babbelend trokken duizenden kraanvogels naar hun broedgebieden. Begin maart is dé tijd om de massale terugtrek van kraanvogels waar te nemen, maar door het zachte weer waren ze er dit jaar een weekje vroeger bij. Tienduizenden kraanvogels die overwinterd hebben in Spanje en Frankrijk trokken naar het noordoosten, richting broedgebieden in Noord-Europa. Doorgaans pikt enkel het oosten van België een stevige portie van die indrukwekkende kraanvogeltrek mee. Maar dit keer zwaaiden grote groepen af naar het midden van het land, al bleef het zwaartepunt nog altijd in het oosten liggen. Ook in ons rivierenland werd de trek van de kraanvogels waargenomen.

Op de website: www.waarnemingen.be vonden we waarnemingen van kraanvogels boven Aartselaar, Schelle en Wintam (Zuidelijk eiland). Op woensdag 12 maart werden 2 kraanvogels boven de trektelpost aan het Noordelijk eiland waargenomen.

Bustocht naar Zeeland levert mooie vogelwaarnemingen op!

De bustocht op zondag 16 februari, naar Schouwen-Duiveland en Goeree, in samenwerking met Natuurpunt Klein-Brabant, leverde bijzonder mooie vogelwaarnemingen op.

Topper werd het vogels kijken aan de Brouwersdam, met de zon in de rug en een prachtig zicht op de Noordzee, en dichtbij waarnemingen van: ijseenden, ijsduiker, paarse strandlopers, zwarte zee-eenden en iets verder op zee 10-tallen roodkeelduikers.

Voraf leverde de wandeling tussen de Weversinlaag en de Prunjepolder eveneens schitterende kijkmomenten op, met onder meer: rotganzen, rosse grutto's en geoorde futen.

Na de picknick, bracht de strandwandeling in de Kwade Hoek, mooie beelden van een 10-tal soorten waadvogels, waarbij de trippelvlugge drieteenstrandlopers.

In de Koudenhoek bij Ouddorp werd een vrouwtje toppereend ontdekt. Rotganzen en brandganzen bij de vleet, maar de andere ganzensoorten, met de kolganzen op kop, werden nauwelijks waargenomen.

IJseend man in vlucht
2014 ©chris.coeckelbergh

Cursus wintervogels in de Lage Landen afgelopen...

Aan boord van de bus naar Zeeland ook de 18 deelnemers aan de cursus: Wintervogels in de Lage Landen. Donderdag 13 februari kregen ze al een prima inleiding op het vogels kijken door Koen Leysen van Natuurpunt Educatie. Zondag 2 maart werd de cursus afgesloten met het vogels kijken aan het Noordelijk eiland en Walenhoek.

Een korte maar krachtige cursus, waarbij de deelnemers tijdens 3 snel opeenvolgende momenten ondergedompeld werden in de wereld van het vogels kijken.

Vogels kijken aan de Brouwersdam (Nel De Backer)

Rupel. Aartjes

Hallo natuurvriendjes,

De lente is in het land en dan is het volop genieten...

Genieten van kleurige bloemen, bomen die bloeien, of van de miljoenen lentevogels, die nu volop aankomen vanuit de overwinteringsgebieden in Zuid-Europa en Afrika, van tjiftjaffen, die nu volop tjiftjaffen. De komende maanden kan je met gidsen van Natuurpunt genieten van de zwaluwen, de lentevogels bij uitstek, of van het ruiken, voelen en proeven van de natuur, of van de grote en kleine dieren in Planckendael. En misschien ontdek je wel een kunstenaar in jezelf, tijdens de workshop tekenen en kleuren...

Kijk even in jullie agenda's en in die van mama, papa, oma of opa en kruis alvast de datums onderaan aan.

Donderdag 17 april: Workshop tekenen en kleuren met Araceli

Requena

Het werk van Araceli omvat pen- en krijttekeningen, aquarellen, pastels en olieverfschilderijen.

Uit haar tekeningen spat haar liefde voor de natuur.

Alles wat leeft en bloeit tekent ze met grote precisie en soms een zweem van romantiek.

In haar kinderboek Kaneeltje krijgt een thuis! vertelt Araceli over de lotgevallen van de hond Kaneeltje. Het verhaal speelt zich af in een denkbeeldige wereld met boswezentjes.

Deze Spaanse kunstenaar illustreerde ook dit fantasievolle prentenboek. Nadat haar eerste boek Kaneeltje krijgt een thuis een voltreffer bleek, besloot Araceli Requena een vervolg te schrijven. De inspiratie voor het boek haalde ze bij het overlijden van haar hond Kaneeltje.

Met het boek schreef en tekende de kunstenaar haar verdriet van zich af. Het succes blijkt niet meer te stuiten want ook het gerenommeerde online kunstmagazine The New-York Optimist zette het werk van Requena in de kijker.

Zelf had ze nooit gedacht dat het zo succesvol zou onthaald worden. Araceli blijft er vrij nuchter onder: "Ik ben kunstenaar, illustratrice en een bescheiden schrijfster. Maar ik voel me eigenlijk een beeldende vertelster, al weet ik niet of deze benaming eigenlijk bestaat".

Kinderen vanaf 6 jaar zijn welkom, om tekeningen te maken en in te kleuren. Er kunnen maximaal 30 mensen (kinderen/ouders/grootouders) deelnemen.

Afspraak: 14u Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Einde: omstreeks 16u

Deelnameprijs: 2 euro/leden Natuurpunt, niet NP-leden: 4 euro

Meld vooraf je deelname: natuur.rupel@skynet.be

Woensdag 7 mei: Zintuigtocht in het Cleydaelbos

Snuffie, het konijntje, bezoekt voor het eerst het Cleydaelbos. Hij gaat op zoek naar dingen die hij nog kent van bij hem thuis, maar ook naar nieuwe dingen...

Met al zijn zintuigen probeert hij meer te weten te komen over alles wat er in dit groot bos leeft

en woont. Jullie kunnen mee komen luisteren, voelen, ruiken, kijken, proeven, ...

Praktisch: afspraak met Snuffie om 14 u op de parking aan de Zinkval, tegenover het kasteel Cleydael in Aartselaar. Snuffie, Ronny, Hilde en Ria zorgen voor een leuke namiddag voor kinderen van 5 tot 8 jaar en hun (groot)ouders.

Inschrijven bij:

Hilde Janssens 03/887 36 45, hiljans@hotmail.com of

Ria Thys 03/289 73 66 of ria.thys@telenet.be

De deelnameprijs bedraagt 1 euro per kind en per volwassene voor leden van Natuurpunt en van Gezinsbond Aartselaar. Niet leden betalen 2 euro. Een lekker proevertje is hierbij inbegrepen. Ter plekke afrekenen. Einde omstreeks 16 u. Tot dan?!

Met alle zintuigen het bos beleven
Foto Kirsten Huybrechts

Woensdag 4 juni: Op stap naar de zwaluwen

In samenwerking met gemeente Boom en Regionaal Landschap Rivierenland organiseren we vandaag een boeiende uitstap. We komen samen in het Ecohuis, waar we een mooie tentoonstelling en bijzonder toffe presentatie over onze zwaluwen kunnen bekijken. Daarna gaan we op stap om de vogels live te bekijken.

In de manege aan de Kleine Steylen woont een grote kolonie boerenzwaluwen, die daar heel erg welkom zijn. Jongens en meisjes, die er zin in hebben, kunnen daar als toemaatje zelfs een gratis paardenritje maken.

Afspraak: 13u45 Ecohuis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129 Boom

Meebrengen: Goede stapschoenen, omstreeks 16u zijn we terug aan het Ecohuis.

Deelnemen is gratis. Kom je met de auto, dan kan je best parkeren, op een parking in de Beukenlaan of in Acacialaan.

Deelname vooraf melden: 0476/39.19.94 of natuur.rupel@skynet.be

Dinsdag 8 juli: Daguitstap naar Planckendael

Wie houdt van dieren en wil ze gaan bewonderen in Planckendael? Vandaag gaan we samen met grootouders, ouders, kinderen, kleinkinderen een bezoek brengen aan het Dierenpark Planckendael. Op 14 februari is een klein girafje geboren, wij gaan op zoek naar het "hartje" dat op haar rechterbilletje staat. Een naam heeft ze nu nog niet. Ze eet al flink met o.a. haar tong die wel 45cm kan worden! Maar ook de apen, de zebra's en de wasberen wachten op onze komst. We zoeken het verblijf van de panda's en zeggen goeie dag aan Kai-mook. Alle dierenliefhebbers zijn welkom!

Praktisch: samenkomst aan de ingang van het dierenpark om 10 u - Leuvensesteenweg 582 Muizen bij Mechelen. Ieder betaalt zelf zijn inkomticket of gebruikt zijn abonnement. 's Middags eten we onze meegebrachte picknick in een plaatselijke eetruimte, waar ook drank te verkrijgen is en waar snacks kunnen gekocht worden.

Inschrijven bij:

Hilde Janssens 03/887 36 45,

hiljans@hotmail.com

of Ria Thys 03/289 73 66

ria.thys@telenet.be

Het kleine Valentijnsgirafje

Uitneembare
wandelkaart

Oude Nete-arm
Vogelkijkhut AWW Eeckhoven
Stuyvenbergbos

Wandelen in de Oude Nete-arm, door de Oude spoorwegberm en het Stuyvenbergbos

Je wandelt langs de Nete en door de Oude Nete-arm, Oude spoorwegberm en Stuyvenbergbos. Als toemaatje ontmoet je de mooie Lazaruskapel, kan je een bezoek brengen aan de vogelkijkhut aan AWW-Eeckhoven en wandel je door het Hof ten Eiken. Het hoogtepunt van je tocht wordt het kijkpunt, op het dakterras van de Wassertoren aan de Rumstsestraat. Daar heb je een formidabel zicht op de actieve kleiontginning en het natuurlandschap, dat ontstond na de kleiontginning. Met helder weer kan je er de sky-line van Brussel en Mechelen bekijken.

Eerst even heen en weer

Het mooiste beeld van de Nete heb je, als je eerst op de wandelbrug over de rivier wandelt. Met rechts een prachtig beeld op de samenvloeiing van de Nete, Dijle en Rupel. In de andere richting verder stroomopwaarts stroomt de Nete door ijzerhoudende gronden, het gevolg is de bruine kleur van het rivierwater. Vlak voor je ligt het nieuwe overstromingsgebied Battenbroek, met achteraan de Grote Vijver.

Keer op je stappen terug en wandel richting knooppunt 172. Daar ga je naar links en ontmoet je een eerste project van Natuurpunt. Een weilandje, een restant van de vroegere vloeibeemden langs de Nete, tevens een paradijs voor padden, groene en bruine kikkers, waar echte koekoeksbloemen en moerasspirea bloeien. Jaarlijks wordt dit perceel gemaaid. Je gaat nu 2 keer naar rechts en wandelt opnieuw op de Netedijk, links kijk je nu naar een oude meander van de Nete.

Wandelen op het water

Bij de aanleg van de E19, werd de

loop van de Nete verlegd, enkele meanders werden van de rivier afgesneden en vormen er nu een langgestrekte moeraszone. Een deel van het Battenbroek kwam zo aan de kant van Rumst te liggen. Op de vroegere vloeibeemden, die deels werden opgehoogd, ontwikkelde zich spontaan een pioniersbos. Je verlaat de Netedijk en volgt het wandelpad in het pioniersbos. De boomlaag bestaat hier hoofdzakelijk uit schietwilgen, de struiklaag voornamelijk uit vlier. In de kruidlaag groeien stikstofminnende soorten: grote brandnetel, grote smeewortel, grote berenklaauw en koninginnekruid. Ook de reuzenbalsemien, een exoot, voelt zich hier prima thuis. Even het bos uit en via een helling naar links kom je bij een lange metalen brug. Hier heb je een mooi zicht op de loop van de vroegere Nete.

Over een korte brug naar rechts en via een bielsentrap kom je op een oude stortplaats, nu een bloemrijke ruigte. Ruigten zijn bijzonder interessant voor vlinders, libellen en andere insecten. Tot ver in de jaren zeventig had elke Vlaamse gemeente zo'n stortplaats, waar huishoudelijk afval werd gestort.

In de bres voor de wilde bij

Op de Netedijk kom je aan knooppunt 212, je wandelt nu onder de imposante E19-viaduct, richting knooppunt 174 en verder door richting knooppunten 175 en 284. Let op bij de oversteek van de drukke Mechelsesteenweg. Bij knooppunt 284 kijk je naar de mooi gerestaureerde Lazaruskapel en vlak voor je een bijenhotel en een bloemenweide, projecten van Natuurpunt en de gemeente Rumst. Ga verder richting knooppunt 285 en zo kom je bij de toegang naar de vogelkijkhut aan AWW-Eeckhoven.

Akkerhommel

Vogels kijken...

De AWW-bekkens vormen een lint van waterrijke gebieden, die een grote aantrekkingskracht uitoefenen op watervogels. Vanuit de vogelkijkhut heb je een mooi zicht op AWW-Eeckhoven. In deze omgeving stond eertijds het kasteel Eeckhoven, dat inmiddels verdwenen is.

Nu broeden er waterhoentjes, meerkoeten en futen. Tijdens de winter kan je er grote aantallen watervogels aantreffen: kuifeenden, tafeleenden en meestal ook enkele brilduikers. In de vogelkijkhut kan je een infobord bekijken, met de belangrijkste vogelsoorten, die op AWW-Eeckhoven aanwezig zijn.

Oude spoorwegberm

Richting knooppunt 222 wandel je door een restant van spoorlijn 27B tussen Wilrijk en Mechelen. Omstreeks 1950 was de spoorlijn niet langer rendabel en werd ze buiten gebruik gesteld. Momenteel een natuurgebied, dat zich met een lengte van 4,5 km uitstrekt over de gemeenten Kontich, Duffel en Rumst. Het gebied wordt beheerd door Natuurpunt.

Je verlaat de Oude spoorwegberm en wandelt richting knooppunt 286. In de Doornlaarlei organiseert Natuurpunt jaarlijks een paddenoverzetactie. Eind januari worden telkens, over een afstand van ongeveer 250 m schermen ingegraven. Zodra de trek op gang komt, komen trekkende padden in de emmers terecht, die achter de schermen werden ingegraven.

Vrijwilligers van Natuurpunt controleren dagelijks de emmers en zetten de padden die erin terechtkomen aan de overkant van de straat. Jaarlijks worden zo een 1000-tal padden, kikkers en salamanders de straat overgezet.

Zicht op Nete, Dijle en Rupel

Vleermuizen in het Hof ten Eiken

Nu kom je opnieuw aan de Mechelsesteenweg, let op bij het oversteken, ga door de Kapellenlei richting knooppunten 176-173-266-235-211. Aan knooppunt 236 ga je naar rechts en daarna naar links richting knooppunt 283, door het hof ten Eiken. Een parkbos met vijvers en een ijskelder.

Deze ijskelder werd door Natuurpunt ingericht als overwinteringsplaats voor vleermuizen

's Winters houden vleermuizen noodgedwongen een winterslaap. Van nature zoeken vleermuizen daarbij holten op in dikke bomen, bunkers en ijskelders. Plaatsen waar de temperatuur min of meer gelijk blijft, liefst tussen 1 en 10° C en en hoge luchtvochtigheid. Ook forten zijn belangrijke overwinteringsplaatsen voor vleermuizen. Aan knooppunt 283 verlaat je het park en wandelt verder richting knooppunten 218 en 219.

Stuyvenbergbos

Richting knooppunt 247 wandel je door het Stuyvenbergbos, het bos is eigendom van het OCMW Mechelen. Eertijds werden hier 100-den Corsicaanse dennen aangeplant, een snelgroeiende boomsoort, die van nature voorkomt in Zuid-Europa. Het gesloten bladerdek laat nauwelijks ondergroei toe, zodat er weinig biodiversiteit in het bos aanwezig is. Natuurpunt wil deze bomen op termijn vervangen door streekeigen bomen, daarom zal om de 5 jaar, ongeveer 20% van het bestand aan Corsicaanse dennen gekapt worden. Met een beetje geluk kan je het Stuyvenbergbos een buizerd of een eekhoorn waarnemen.

Actieve kleiontginning

Watertoren

Een bezoek aan de Watertoren langs de Rumstsestraat is een must tijdens deze wandeling. Wandel dus heen en weer richting knooppunt 237. Via een metalen trap bereik je het dak van de watertoren, daarboven kan je mooie infoborden bekijken, die bieden je een kijk op het verleden en het heden van de Rupelstreek. Daarna wandel je terug richting knooppunt 247 en daarna richting knooppunt 267.

De Rupel

Je staat nu aan de oever van de Rupel, met een andere blik op de samenvloeiing van Nete en Dijle. Bij laagtij zoeken wintertalingen, wilde eenden en krakeenden naar voedsel op de brede slikplaat. Hier kan je met gemak een 4-tal meeuwensoorten bekijken: kokmeeuwen, stormmeeuwen, zilvertmeeuwen en kleine mantelmeeuwen. Geniet nog van het zicht op de rivier, terwijl je terug in de richting van je vertrekpunt wandelt.

Algemene info

Start: Picknickplaats fietsbrug Netedijk Rumst - Groene wandeling: afstand 13,5 km - www.natuurpuntrupelstreek.be Klik door naar: Ontdek de natuur

Openbaar vervoer: De Lijn: busstation Rumst (Molenbergstraat), op ongeveer 1 km van vertrekpunt - Halte lijnen: 500 en 508 - Eindhalte lijnen: 191 - 507 - 555 - Ga in de Molenbergstraat richting Markt, wegwijzer Netebruggen.

Te voet: volg de wegwijzers richting knooppunt 90

Met de fiets:

Rij richting fietsknoop 51 - aan de picknickplaats is een fietsstalling.

Met de auto:

Volg in Rumst Markt wegwijzers naar parkings: Netebruggen of Drie Rivieren.

Toegankelijkheid

Het hele jaar door op de paden. Stevige wandelschoenen zijn een aanrader. Sommige paden zijn niet of moeilijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers of kinderwagens. Alternatieve routes zijn:

Oude Nete-arm: Netedijk - Oude spoorwegberm: Hovenierstraat

Horeca: Diverse eetcafés centrum Rumst; Bij parking Drie Rivieren: Brasserie 3 Ri4-en Bij parking Netebruggen: chalet visclub Hoop op Beet

Picknickplaatsen: Lazaruskapel; Lazarusstraat, vlakbij Vogelkijkhut AWW-Eekhoven; Watertoren Rumstsestraat.

Watertoren

Openingsuren dakterras:

1 oktober - 31 maart: 9u30 - 15u30 ; 1 april - 30 september: 9u30 - 21u

De binnenruimte kan enkel bezocht worden met een gids.

Afspraak via: info@toerismerupelstreek.be

Tips: Een verrekijker meenemen is een aanrader. Honden kunnen mee, wel steeds aan de leiband

Brochures en website:

Website Toerisme Rupelstreek vzw: www.toerismerupelstreek.be

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

Tekst en foto's:

Erik De Keersmaecker, Fons Van den heuvel, Chantal De Schepper

Stuyvenbergbos

Zicht vanuit vogelkijkhut AWW - Eeckhoven

Natuur.huis De Paardenstal vernieuwt!

Op initiatief van ELAH Rupel werden 2 nieuwe infoborden bij Natuur.huis De Paardenstal geplaatst. Een duidingsbord naast de toegangsdeur van het Natuur.huis vertelt het verhaal van de paarden, die in Steenbakkerij De Neef wagonnetjes met klei moesten voorttrekken, dit gebeurde over smalle spoorlijnen, die over de hele steenbakkerijsite waren aangelegd.

Aan de toegangspoort langs de Boomsestraat werd een adresbord geplaatst. Op dit bord wordt het verhaal geschetst van de geschiedenis van Walenhoek, van een oude klei-put, waar zelfs even het stortspook rondwaarde. Een stortspook, dat met vereende krachten kon verjaagd worden, en de evolutie naar een prachtig natuurgebied inluide.

Er is trouwens nog meer nieuws over Natuur.huis De Paardenstal. De voorbije maanden hebben we, samen met vele partners, hard gewerkt aan het ontwerp van een nieuwe themawandeling: de Klinkaartroute. Naar het voorbeeld van de Rupelkleiroute wordt de Klinkaartroute opgesplitst rond 2 thema's: een natuurwandeling en een erfgoedwandeling.

De natuurwandeling door Walenhoek volgt het traject, dat reeds werd voorgesteld in het Wandelkatern Rupel, blad oktober 2013. De erfgoedwandeling loopt door en langs 2 authentieke steenbakkersgehuchten: Hellegat en Noeveren.

Hellegat, een wijk gebouwd op en rond de steenbakkerijen. Tot voor

enkele decennia nog een volwaardige dorpskern met woonstraten, een kerk, scholen, steenfabrieken, droogloodsen, buurtwinkels, herbergen...

En Noeveren, met de Averrechtse root, de EMABB-site en het authentieke steenbakkerscafé: De Koophandel en de gerestaureerde steenbakkerijsite Frateur. Noeveren en Hellegat vormen een uniek geheel, dat de bezoeker onderdompelt in de sfeer van de vroegere steenbakkerijgemeenschap.

Aan wandelknooppunt 153, vlakbij Natuur.huis De Paardenstal wordt het startbord geplaatst, met info over de 2 thema-wandelingen.

De komende maanden en jaren werken we ook aan het attractiever, informatiever en authentieker maken van Natuur.huis De Paardenstal. Met binnenin een opfrisbeurt, de herbepleistering van het plafond boven de bezoekersruimte, nieuwe verf op muren en deuren en nieuwe infopanelen. En buiten de

aanleg van kasseipad naar de ingang van de Paardenstal en het vervangen van het hoge metalen hek langs de Boomsestraat door een meer natuur- en klantvriendelijke afsluiting in kastanje-hekwerk.

Welkom in Natuur.huis De Paardenstal

In april is Natuur.huis de Paardenstal enkel op zondag 6 april open, van 13u tot 17u. In de periode mei-september alle zondagen, telkens van 14u tot 18u.

Ook tijdens activiteiten van Natuurpunt Rupelstreek of op afspraak: info@natuurpuntrupelstreek.be

Herbepleistering plafond

Milieuraad Aartselaar

Luk Smets

Na de gemeenteraadsverkiezingen werd de Milieuraad van Aartselaar in afgeslankte vorm opnieuw geïnstalleerd. Natuurpunt heeft hier nog steeds een belangrijke inbreng. Niet alleen is de voorzitter een vertegenwoordiger van Natuurpunt, maar ook bij de voorbereiding van adviezen heeft Natuurpunt een belangrijke inbreng. Onderstaand brengen we een kort overzicht. Op onze website kan u steeds meer details of het volledige advies vinden: www.natuurpunt.be/milieuraad

Houtduif

Duivenoverlast

Blijkbaar melden er mensen dat ze overlast ondervinden van duiven. De overlast was wel niet duidelijk omschreven, evenmin werd er aangeduid over welke soort duiven het ging. Natuurpunt stelde een ontwerp van advies voor, waarin het verschil in wettelijke status tussen verwilderde stadsduiven en wilde soorten zoals houtduif, holenduif en Turkse tortel werd gedefinieerd. De Milieuraad volgde ons voorstel en adviseert in de bestrijding van overlast door stadsduiven volgende maatregelen te overwegen (in volgorde van prioriteit):

- Rein houden van openbare plaatsen.
- Sensibilisering van de bevolking om geen duiven te voederen.
- Plaatsen van duivenpinnetjes op openbare gebouwen waar aantoonbare hinder is. Hier heeft de gemeente een voorbeeldfunctie i.v.m. het volgende punt.
- Advies aan de burger over wat zij zelf kunnen doen, zoals het zetten van duivenpinnetjes op daken en vensterbanken, netten spannen.
- Verbod op voederen op openbare plaatsen.
- Plaatsen van een duiventil.
- Wegvangen van duiven met fuik.

R11bis

Uit het Plan-MER GRUP A102-R11bis bleek dat één der mogelijke alternatieve tracés leidt van de luchthaven van Deurne via een tunnel onder Mortsel naar de Zandbergen in Edgem. Dit zou ook voor de Vuile Plas in Kontich nefast zijn. Daarenboven werd er gesuggereerd dat van daaruit een verbinding naar de A12 kan worden gemaakt tussen Rombouts en Atlas-Copco. Dit zou de laatste open ruimte in de vallei van de Struisbeek teniet doen en de verkeersindigestie op de A12 totaal maken. De Milieuraad heeft de gemeente geadviseerd hiertegen te ageren. Zij stelde uit eigen naam een uitgebreid bezwaarschrift op. Ook Natuurpunt Aartselaar heeft in naam van de vereniging haar bedenkingen neergeschreven. Bovendien hebben 40 leden op onze ledenavond een model van individueel bezwaarschrift ondertekend.

Vossenschade

De jagersvereniging Sint-Hubertus vroeg de gemeenten op hun websites een meldpunt op te nemen om vossen- en marterschade door te geven. Natuurpunt vindt dat geen goed idee. Een dergelijk meldpunt geeft een totaal verkeerd signaal aan de burger: het wil immers bedrieglijk suggereren dat de overheid zich nog niet voldoende bewust is van de problematiek inzake vossen- en marterschade en dat die overheid uiteindelijk 'haar verantwoordelijkheid' wel zal nemen (nog meer bestrijding toelaten dus). Als er maar voldoende mensen hun klachten overmaken. Tegelijk wordt daarbij aan diezelfde burger impliciet de boodschap gegeven dat die zelf verder niets hoeft te ondernemen. En dat terwijl de boodschap zou moeten zijn dat de burger zelf zijn verantwoordelijkheid dient te nemen, door het toepassen van preventieve maatregelen. De enige doeltreffende manier om kippen en ander pluimvee te behoeden voor schade door vossen en marters is een degelijke omheining plaatsen en/of een goed afsluitbaar nachthok.

Ook hier volgde de Milieuraad onze redenering. Zij adviseerde niet in te gaan op het meldpunt en een veilig nachthok te stimuleren.

Libellencursus

Libellen behoren tot een van de oudste diergroepen op aarde. Ze vlogen al zo'n 325 miljoen jaar geleden rond. Vogels waren er toen nog niet, de libellen hadden het luchtruim voor zich alleen. Met dinos en veel andere dieren hebben ze een tijd lang samen de aarde bevolkt, maar de meeste van die dieren zijn reeds lang weer uitgestorven. Libellen zijn, samen met de vlinders, ook de grootste insecten die de aarde ooit heeft gekend. In België komen een **60-tal soorten** libellen voor. En er komen steeds meer nieuwe libellensoorten naar ons land. De **klimaatopwarming** stuwt libellen uit het zuiden naar onze contreien. Sommige libellen, die uit het Middellandse Zeegebied stammen, blijken zich hier ondertussen ook voort te planten, en dat altijd maar vroeger in het jaar, wat erop wijst dat ze **stabiele populaties** gevormd hebben. Kortom, de hoogste tijd om deze dieren beter te leren kennen.

Tijdens 2 theorieavonden krijgen we met behulp van een PowerPoint presentatie een duidelijk beeld van de libellen (juffers en echte libellen). Tijdens de 2 excursies kan de opgedane kennis in de praktijk geoefend worden. De volledige cursus wordt gegeven door Joeri Cortens, lesgever bij Natuurpunt Educatie.

Praktisch:

Twee theorieavonden op woensdagen 14 en 21 mei van 19.30 u tot 22.30 u in de bovenzaal van Cultuurcentrum Moretus, Berkenrodelei 34 in Hoboken.

De eerste praktijkles gaat door op zaterdag 24 mei van 14 tot 17 u in de Hobokense Polder.

Voor de tweede praktijkles trekken we naar Herentals, het gebied van de Nete. Op zondag 15 juni vertrekken we omstreeks 13 u en zullen weer thuis zijn omstreeks 18 u.

De vierdelige cursus kost 24 euro voor Natuurpuntleden en 30 euro voor niet-leden. Inschrijving is definitief na storting van het deelnamebedrag op rekening BE81 5320 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder met als mededeling "Cursus Libellen" en je telefoonnummer en/of mailadres.

Verantwoordelijke cursus: Ria Thys, 03/289 73 66 - ria.thys@telenet.be

Mijn korte ritten: deelnemers gezocht

De gemeente Aartselaar heeft zich ingeschreven in de actie "Mijn korte ritten" van Mobiel 21. Deze actie loopt van 21 maart tot 21 april in heel Vlaanderen en wordt in Aartselaar ondersteund door het gemeentebestuur en getrokken door de Fietsersbond.

Doel is zoveel mogelijk mensen te doen fietsen of stappen voor trajecten waar ze anders de auto voor nemen. Elke deelnemer ontvangt een Korterittencontract, een logboekje waarin hij/zij de gedane ritten kan noteren. Je kan dan zelf berekenen wat je ritten betekenen voor je gezondheid, het milieu en je portemonnee. Aan de actie zijn leuke prijzen verbonden.

De actie is al enkele dagen geleden gestart, maar geen nood, je kan nog steeds aansluiten. Je kan je individueel registreren, maar je kan ook aansluiten bij een deelnemende vereniging. Natuurpunt Aartselaar heeft zich als deelnemende vereniging ingeschreven. Het zou natuurlijk super zijn, als jij je opgeeft als deelnemer van Natuurpunt Aartselaar. Via de elektronische Natuurflits Aartselaar hebben we dit al aangekondigd, en zo konden we al 7 deelnemers (stand op 12 maart) aansluiten.

Hoe kan je deelnemen?

Ofwel: schrijf je in op www.mijnkorteritten.be en sluit je aan bij de groep Natuurpunt Aartselaar.

Ofwel: geef je je op aan Luk Smets (03/289 73 66 - luk.smets@telenet.be). Hij bezorgt je dan een folder en een logboekje.

Download Stevens podcast!

www.mijnkorteritten.be minerva Mobiel 21

Natuurkalender Rupelstreek

Natuur.huis De Paardenstal

De Paardenstal is open op zondag 6 april, van 13u tot 17u. In mei en juni, elke zondag, telkens van 14u tot 18u. De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat. De Paardenstal is ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of te voet of met de fiets, volg vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 van Wandelnetwerk Rivierenland.

Info: 03/888.39.44 of frank_v_d_velde@hotmail.com

Donderdag 17 april: Workshop tekenen en kleuren met Araceli Requena

Kinderen zijn vandaag, samen met hun ouders en/of grootouders welkom in het Natuur.huis de Paardenstal. Samen met Araceli Requena, kunnen ze daar tekenen en kleuren.

Meer info in de rubriek Rupel Aartjes!

Afspraak: 14u Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Einde: omstreeks 16u

Deelnameprijs: 2 euro/leden Natuurpunt, niet-leden betalen 4 euro

Meld vooraf je deelname: 0476/39.19.94 of natuur.rupel@skynet.be

Maandag 21 april: Scheldehappening - Vissen in de Rupel

Tijdens deze 5de editie van de Scheldehappening staan de vissen in onze rivieren opnieuw centraal.

Samen met Regionaal Landschap Rivierenland, Toerisme Rupelstreek, de gemeente Boom en Rivertours hebben we opnieuw een boeiend programma samengesteld, waarbij je je geen minuut hoeft te vervelen. Place to be wordt opnieuw de omgeving van 't Steencaycken in Boom.

Vanaf 10u30 start er om het uur een boottocht op de Rupel. In enkele aquariums kan je de vissen uit de rivier bekijken. Er is ook een retro-ligweide en er zijn workshops voor kinderen.

Om 14u45 is er een voordracht over de vissen in de Rupel en om 15u30 worden met laagtij de fuiken in de rivier opgehaald en kan je live een bemonstering van de vissen meemaken.

Afspraak: 10u - 18u: Infodorp aan 't Steencaycken Hoek 76 (GPS Boom Z3 ingeven)

Info: 0476/39.19.94 of natuur.rupel@skynet.be

Fuiken in de Rupel tijdens Scheldehappening 2013

Zaterdag 26 april: Een dagje Mechelen

Tijdens een dagje Mechelen leren we de stad kennen via zijn levensader, de Dijle. Voor de middag beklimmen we de immense Sint-Romboutstoren. Na de middag wandelen we langs enkele typisch Mechelse vlietjes, zoals de Melaan. Water bracht eertijds welvaart in de stad.

Nu is het er aangenaam wandelen op de vlottende wateresplanade van de Binnendijle en langs de vlietjes. In 2014-2015 gaat de stad in samenwerking met Waterwegen en Zeekanaal de Binnendijle aan de Zandpoortvest opnieuw openleggen om zo meer water in de stad te brengen. Aan de Katholieke Hogeschool Mechelen komt een tuin aan het water waar het aangenaam toeven zal zijn. Tevens bezoeken we de Vlietenkelder aan de IJzeren Leen, die Vlietenkelder bestaat uit drie delen. Men kan

er kennismaken met een stukje geschiedenis van de vlieten, zoals de functie als schuilkel-der tijdens de Tweede Wereldoorlog, en men kan er de oudste boot van België bezichtigen.

Afspraak: 9u50 Toerisme Mechelen, Hallestraat 2, Mechelen of 14u zelfde adres.

Inschrijven: stort 9 euro (enkel bezoek Sint-Romboutstoren) of 6 euro (enkel stadswandeling en bezoek aan Vlietenkelder) of 15 euro (bezoek Sint-Romboutstoren en stadswandeling/Vlietenkelder) op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek.

Middageten doen we in een plaatselijk eetcafé (niet in de prijs inbegrepen).

Info: 0476/39.19.94 of

natuur.rupel@skynet.be

Wandelesplanade langs Binnendijle Mechelen

Zaterdag 3 mei: Belevingsfeest Lazaruspad

Samen met de Landelijke Gilde Rumst en vele partners, waaronder de gemeente Rumst, Toerisme Rupelstreek, Regionaal Landschap Rivierenland en Natuurpunt Rupelstreek werd het voorbije halfjaar bijzonder had gewerkt aan de restyling van het oude landbouwleerpad Vosberg tot Lazaruspad. De nieuwe wandeling door de wijk Vosberg- Lazernij kan worden opgesplitst in een korte natuurlus en de uitgebreidere boer- en tuinderslus.

Het Lazaruspad laat je er kennismaken met de intensieve, gespecialiseerde en kwaliteitsvolle land- en tuinbouw en ook met de fauna en flora. De omgeving van de Lazaruskapel, waar wilde bijen verwend worden, met een splinternieuw bijenhotel en een bloemenweide. De vogelkijkhut aan AWW-Eeckhoven, de kilometerlange berm langs de AWW-spaarbekkens, de Oude spoorwegberm, de Doornlaarlei, waar we jaarlijks een paddenoverzetactie organiseren, en vele kleine landschapselementen: hagen, houtkanten, grachten en bomenrijen.

Het vertrek- en eindpunt bevindt zich aan het plein voor de Lazaruskapel.

Daar zal ook het belevingsfeest plaatsvinden.

Meer info: in een volgende Rupel.flits, onze maandelijkse elektronische Nieuwsbrief.

Zondag 1 juni: Belevingsfeest - Scheldehelden - Wilde bijen

Onder impuls van de Milieuraad Schelle en Regionaal Landschap Rivierenland en de medewerking van vele partners, waaronder de gemeente Schelle, de Vrije en Gemeentelijke Basisschool en Natuurpunt Rupelstreek wordt momenteel volop gewerkt aan de realisatie van dit project.

Het bestaat uit verschillende luiken: bouwen nestgelegenheden voor bijen en insecten, inzaaien van (inheemse) bloemenweiden, sensibilisatie zowel rechtstreeks naar bepaalde doelgroepen, zoals het brede publiek en duurzame recreatie met een educatief luik.

Meer info: plaats en uren belevingsfeest in een volgende Rupel.flits.

Woensdag 4 juni: Op stap naar de zwaluwen

In samenwerking met gemeente Boom en Regionaal Landschap Rivierenland organiseren we vandaag een boeiende uitstap voor kinderen, samen met hun ouders of grootouders.

We komen samen in het Ecohuis, waar we een mooie tentoonstelling en een bijzonder toffe presentatie over onze zwaluwen kunnen bekijken. Daarna gaan we op stap om die zwaluwen live te bekijken. In de manege aan de Kleine Steylen, woont een grote kolonie boerenzwaluwen, die daar heel erg welkom zijn. Jongens en meisjes, die er zin in hebben, kunnen daar als toemaatje een gratis paardenritje maken.

Afspraak: 13u45 Ecohuis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129 Boom

Meebrengen: Goede stapschoenen, omstreeks 16u zijn we terug aan het Ecohuis.

Deelnemen is gratis. Kom je met de auto, dan kan je best parkeren, op een parking in de Beukenlaan of in Acacialaan.

Deelname vooraf melden: 0476/39.19.94 of

natuur.rupel@skynet.be

Nest boerenzwaluw in paardenstal manege Kleine Steylen

Zaterdag 7 juni: Op stap door Rumstse natuurgebieden

Vandaag gebruiken we het wandelkaarten in dit Rupel.blad als gids voor een lange wandeling in Rumst. Waarbij we achtereenvolgens wandelen door de Oude Nete-arm, langs de vogelkijkhut aan AWW-Eeckhoven, door de Oude spoorwegberm, langs de Doornlaarlei en de Kapellelei, het park Hof ten Eiken en Stuyvenbergbos. We brengen ook een bezoek aan het kijkplatform op de Watertoren tussen Reet en Rumst, waar we ook de binnenruimte van de Watertoren bezoeken.

Afspraak: 11u picknickplaats fietsbrug Netedijk Rumst, volg in Rumst parking Netebruggen.

Wandelafstand: 13,5 km

Meebrengen: goede wandelschoenen, verrekijker en picknick.

Kostprijs: leden Natuurpunt gratis, niet-leden Natuurpunt 2 euro

Deelname vooraf melden:

0476/39.19.94 of

natuur.rupel@skynet.be

Oude Spoorwegberm Rumst/Duffel

Zaterdag 28 juni: Zwaluwen in het dorp

Natuur in het dorp is het thema van deze avondexcursie, waarbij we op stap gaan langs de Boomse centrumstraten, op zoek naar broedplaatsen van huis- en gierzwaluwen. En tussendoor verkennen we ook enkele groene hoekjes tussen deze centrumstraten, ongetwijfeld wordt dit een verrassende ontdekkingstocht naar minder bekende plekjes in Boom. Voor we starten met deze ontdekkingstocht, bekijken we een korte presentatie, waarbij we deze plekjes en bewoners ervan al even voorstellen.

Afspraak: 18u Parochiecentrum Hoogstraat 28 Boom

Meebrengen: wandelschoenen, verrekijker

Kostprijs: leden Natuurpunt gratis, niet-leden Natuurpunt 2 euro

Deelname vooraf melden: 0476/39.19.94 of natuur.rupel@skynet.be

Zondag 6 juli: Natuurwandeling bermen AWW Notmeir-Eeckhoven

Vandaag gaan we samen met Natuurpunt Oude Spoorweg op stap in een verborgen floristisch paradijs. Het AWW-bekken Eeckhoven op het grondgebied van de gemeente Rumst en Duffel is niet toegankelijk voor het publiek. De voorbije jaren werd door Natuurpunt een goede samenwerking uitgebouwd met AWW en mogen we er uitzonderlijk wel op. Het spaarbekken heeft een schat aan natuurwaarden, vooral de bermen zijn mede dankzij het door Natuurpunt voorgesteld beheer floristisch gezien uitzonderlijk te noemen – deze excursie is dan ook een buitenkans om het bekken eens te bezoeken, de flora ervan te ontdekken en meer te weten te komen over optimaal bermbeheer.

Afspraak: 14u poort AWW Notmeir Duffel

Einde: omstreeks 17u

Info: 0479/65 29 07 - johan.asselberghs@skynet.be

Woensdag 9 juli: Verenwandeling Ruisbroek

Veren brengen ons in een wip aan de overkant van onze grote rivieren. Daarvan maken we telkens dankbaar gebruik tijdens onze jaarlijkse verenwandeling. Dit jaar wandelen we richting Ruisbroek. In 1976 werd dit dorpje even wereldberoemd, door de grote overstroming, waardoor een groot deel van het dorp wekenlang onder water stond. Oorzaak was een dijkdoorbraak van de Vliet, een zijriviertje van de Rupel. Het bezoek van Koning Boudewijn aan het dorp tijdens de overstroming was memorabel. Geen vlaggetjes of vriendelijk wuivende inwoners, maar boze Ruisbroekenaren, die de vorst de onverkwikkelijke waarheid vertelden. Die waarheid viel niet in dovemansoren, maar betekende de start van het Sigma-plan. Het dorp aan de Rupel werd door de aanleg van het kanaal Wintam-Brussel, omstreeks 1900 het dorp aan het kanaal. De toevoegnaam Sauvegarde en de bijnaam van de inwoners: kaballen, doet ook vermoeden, dat de geschiedenis het dorp niet gespaard heeft.

Luc De Wachter, streekgids van Toerisme Klein-Brabant is vandaag onze gids.

Afspraak: 13u20 (stipt) parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

Meebrengen: wandelschoenen

Kostprijs: leden Natuurpunt: 3 euro - niet-leden: 5 euro – avondeten in Eetcafe Choithilde apart te betalen.

Meld vooraf je deelname: 0476/39.19.94 of natuur.rupel@skynet.be

Natuurkalender Aartselaar

Zaterdag 19 april: Voorjaarsbloei in het Zevenbergenbos te Ranst

De uitbundige voorjaarsbloei van bosanemonen en slanke sleutelbloemen in het gebied tovert het honderden jaren oude bos met majestueuze bomen om tot één van de fraaiste natuurlandschappen.

Het Zevenbergenbos ligt in het beschermd landschap 'Bos van Ranst'. Alle betrokken beheerders en eigenaars in dit afgebakend gebied werken momenteel aan een landschapsbeheerplan onder impuls van de Provincie Antwerpen. Het wandelgedeelte zal daardoor meer natuurvriendelijk kunnen beheerd worden. ANB creëerde tijdens het voorjaar een verbinding tussen het Zevenbergenbos en het Muizenbos via de aanleg van een gemengde houtkant aan de Driepikkelhoeveweg. Het Zevenbergenbos maakt nu deel uit van een complex van meer dan 100 ha bos aan de rand van de agglomeratie Antwerpen.

Een groot bosgebied herbergt meer biodiversiteit dan een klein bosgebied en daardoor is het gebied een stapsteen in een veel groter. Niet voor niets is het Bos van Ranst opgenomen als habitatgebied in het kader van het Europees natuurnetwerk. Het is een infiltratiegebied voor regenwater en zorgt voor een zuivere aanvulling van het economisch belangrijke grondwater. Het streekproduct ORDAL-water wordt op een steenworp van het bos van Ranst ontgonnen. Langs de Keerbeek en de Kleine Merrebeek is het bos een natuurlijk overstromingsgebied. Bij hoge neerslagpieken gebeurt door de overstroming van het bos buffering van het oppervlaktewater, zodat stroomafwaarts de bewoonde gebieden van de Schijnvallei behoed worden voor overstromingen. Als recreatiegebied met fiets-, wandel- en speelmogelijkheden en natuurobservatie is de waarde van het gebied onschatbaar.

Deze uitstap wordt georganiseerd in samenwerking met Natuurpunt Hobokense Polder.

Praktisch:

Gids en leiding: Danny Jonckheere, 0478/33 24 27

Afspraak om 12.30 u op de parking onder de viaduct aan 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk.

Kostendelend vervoer aan 7 eurocent/km. Om te garanderen dat iedereen kan meerijden, is inschrijving op voorhand aangewezen.

Wie graag rechtstreeks rijdt, komt tegen 13 u naar de Boerenkrijglaan tegenover het dienstencentrum Zevenbergen in Ranst. Meld dit even aan de gids.

Einde van de wandeling rond 16 u.

Meebrengen: goede, waterdichte wandelschoenen, verrekijker, foto-toestel

Bosanemoon Foto Luk Smets

Zaterdag 26 april: "Adopteer een berm": Zinkvalstraat en Cleydaellaan

De Milieuraad van Aartselaar nam ca 4 jaar geleden een prachtig initiatief. Om onze wegbermen wat netter te houden, nodigde zij verenigingen uit om telkens voor een periode van een jaar een wegberm te adopteren, dit houdt in "proper houden". De gemeente ondersteunt dit initiatief met een financiële stimulans voor de bereidwillige verenigingen.

Zulke oproep viel bij Natuurpunt niet in dovemansoren. Wij schreven prompt in op dit initiatief en adopteerden de Zinkvalberm, dit is de straat die tegenover het Cleydaelkasteel door de bossen slingerd. Drie jaar geleden hebben we ons werkingsgebied vergroot met de Cleydaellaan vanaf de lichten aan Helst/Groenenhoed tot aan de grens met Hemiksem.

Kom ook deze keer een handje toesteken! Je houdt zo immers mee je gemeente schoon! Wij zorgen voor vuilzakken, grijpstokken en fluo-veiligheidsvestjes.

Afspraak: om 10 u in de Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael). We werken tot ca 11.30 uur. Werkhandschoenen en stevig schoeisel of laarzen zijn aan te raden.

Info bij Ronny Verelst, 0475/58 55 70 - ronnyverelst@telenet.be

Woensdag 7 mei: Zintuigentocht in het Cleydaelbos

Snuffie, het konijntje, bezoekt voor het eerst het Cleydaelbos...

Hij gaat op zoek naar dingen die hij nog kent van bij hem thuis, maar ook naar nieuwe dingen...

Met al zijn zintuigen probeert hij meer te weten te komen over alles wat er in dit groot bos leeft en woont...

Jullie kunnen mee komen luisteren, voelen, ruiken, kijken, proeven, ...

Praktisch:

Afspraak met Snuffie om 14 u op de parking aan de Zinkval, tegenover het kasteel Cleydael in Aartselaar.

Snuffie, Ronny, Hilde en Ria zorgen voor een leuke namiddag voor kinderen van 5 tot 8 jaar en hun (groot)ouders.

Inschrijven bij Hilde Janssens 03/887 36 45, hiljans@hotmail.com of Ria Thys 03/289 73 66 of ria.thys@telenet.be

De deelnameprijs bedraagt 1 euro per kind en per volwassene voor leden van Natuurpunt en van Gezinsbond Aartselaar. Niet leden betalen 2 euro. Een lekker proevertje is hierbij inbegrepen. Ter plekke afrekenen.

Einde omstreeks 16 u.

Tot dan?!

Woensdag 14 mei: Start Libellencursus

Vandaag start een vierdelige Libellencursus, een samenwerking tussen NP Hobokense Polder en NP Aartselaar. De theorielessen en één praktijkles gaan door in Hoboken, voor de tweede praktijkles trekken we naar Herentals. De cursus wordt begeleid door Joeri Cortens, lesgever bij NP Educatie.

Alle verdere info over deze cursus en inschrijvingsmodaliteiten: zie elders in Rupel.blad.

Zondag 25 mei: Wandeling in het Niels Broek

Op deze verkiezingszondag blijven we in de buurt van Aartselaar.

We trekken naar het Niels Broek, een natuurparel die beheerd wordt door Natuurpunt Rupelstreek.

We zullen speciale aandacht hebben voor de ongelofelijke veranderingen gedurende de laatste jaren, maar ook voor de lopende projecten.

Erik De Keersmaecker, voorzitter van NP Rupelstreek is onze gids.

Praktisch:

We komen samen om 14 u op de parking van het Cultureel Centrum, della Faillelaan in Aartselaar.

Wie zich graag rechtstreeks naar de afspraakplaats begeeft of er een leuk fietstochtje van maakt: samenkomen om 14.30 u aan het Gemeentehuis van Niel, Ridder Berthoutlaan 1.

De wandeling duurt ca 2,5 uur. Dus terug in Aartselaar omstreeks 17.30 u.

Laarzen zijn wenselijk, evenals een verrekijker.

Info bij Jan Eulaers, jan.eulaers@skynet.be - 0495/52 77 31

Niels Broek Foto Luk Smets

Vrijdag 30 mei: Zwaluwfietstocht in Aartselaar

Jaarlijks inventariseren we het zwaluwbestand in onze gemeente. Zo leren we de evolutie van het zwaluwenbroedbestand kennen. Ons onderzoek richt zich vooral op het voorkomen van de **boerenzwaluw**. Het subsidiereglement van Aartselaar wil het behoud van zwaluwnesten stimuleren door een geldelijke beloning van broedgevallen.

Vandaag maken we een fietstoer doorheen Aartselaar. Luk Smets is onze gids van dienst. We brengen zeker een bezoek aan de boerderijen van Groenenhoek, Zinkval, De Reukens en de Kontichsesteenweg.

Afspraak om 19 u aan de kerk St-Leonardus op het Laar. We sluiten daar ook af rond 21.30 u. Meebrengen: fiets, regenkleidij (indien nodig). Wij zorgen voor tellijsten en een spiegel op steel om in de nesten te kunnen kijken.

Info bij Luk Smets, 03/289 73 66 - luk.smets@telenet.be

Zaterdagavond 7 juni en zondagmorgen 8 juni: Nachtvinders spotten in Cleydaelhof

Zijn nachtvinders werkelijk motten die alleen maar in kleerkasten nestelen of die op grootmoeders wijze met een sloef te maken krijgen? Dan heb je het mis! Want de groep van nachtvinders wordt in Europa vertegenwoordigd door wel meer dan 10.000 soorten. Dit is beduidend meer dan de kleurrijke groep van de dagvlinders.

Er zijn zowel dagactieve nachtvinders als nachtactieve nachtvinders. Hoe kunnen we dan te werk gaan om deze grote groep nachtvinders bij nacht te spotten in het Cleydaelhof? Nachtvinders zitten 's nachts vaak onbeschermt op bloeiende bloemen, waaruit ze de voedzame nectar als godendrank naar binnen werken. Maar ook rotend fruit, uitwerpselen, bloedende bomen en kadavers kunnen aanlokkelijk zijn voor nachtvinders.

Het is ook mogelijk om een zogenaamd: "smeermengsel" te maken, dat je vervolgens op een boomstam of doek aanbrengt. "Smeer" bestaat eenvoudigweg uit een mengsel van (suiker)stroop en alcohol. Sommige nachtvinders komen uitsluitend op smeer af en niet of nauwelijks op licht.

Naast de "smeertechnieken" zijn er ook een aantal "lichttechnieken". De meeste nachtvinders komen op licht af en raken hierdoor gedesoriënteerd. Een lichtval bestaat uit een lichtbron boven een soort trechtervormige bak waarin zich eierdoosjes bevinden. De nachtvinders komen op de lamp af en vallen vervolgens in de bak. Zo

Foto: Nachtvinders in het Cleydaelhof

kan je ze de volgende ochtend rustig inventariseren zonder ze te beschadigen, om ze vervolgens weer hun verdiende vrijheid te geven. Het Cleydaelhof met zijn hakhout en oude bosfragmenten biedt vast en zeker onderdak aan interessante soorten nachtvinders.

Praktisch:

Afspraak zaterdagavond **7 juni om 21.30 u** parking Zinkvalstraat toegang Cleydaelhof voor het plaatsen van de lichtvallen en aanbrengen van de "smeer" onder deskundige leiding van Regis Nossent. Uiteraard zal er op dat moment heel wat info gegeven worden over nachtvinders en over de waargenomen soorten. Einde omstreeks middernacht.

Meebrengen: warme jas ('s nachts wordt het iets kouder en vochtiger dan overdag), stevige wandelschoenen, kleding met lange mouwen en lange broek (tegen de muggen), muggenwerend product, zaklamp.

Zondagochtend **8 juni om 5.15 u** parking Zinkvalstraat ingang Cleydael voor het ledigen van de lichtvallen. Een echte aanrader, want dan zullen er allicht heel wat nachtvinders terecht gekomen zijn. Maar je moet er wel vroeg voor uit de veren !!!

Indien u een croissant en een koffiekoek met een tas koffie of thee wenst als klein ontbijtje (of voor verdere info), gelieve dit dan te mailen aan crauwels.kurt@skynet.be. We bieden je dit aan aan 3 euro p/p. (mag ter plaatse afgerekend worden). Einde omstreeks 7 u. Een heerlijk lange dag staat je nog te wachten!

Opgelet! Deze activiteit kan enkel doorgaan bij goed weer. Ook de nachtvinders houden zich schuil bij regenbuien.

Zaterdag 28 juni: Daguitstap naar de Viroinvallei

Naast zijn schilderachtige dorpsjes is de Viroinvallei bij natuurliefhebbers vooral gekend om zijn weelderige en bijzondere flora die we in de omliggende gebieden niet aantreffen. Dit komt o.a. door de ondergrond. Geologisch gezien is de Viroinvallei een uitgebreide kalkwig die gekneld zit tussen het plateau van de Condroz en de Ardennen.

Bovendien warmen de naar het zuiden gerichte kalkhellingen sneller op waardoor er een microklimaat ontstaat. Binnen dit microklimaat vinden we dan ook heel wat orchideeënsoorten, andere zeldzame plantensoorten en insecten die we normaliter veel zuidelijker aantreffen.

Tijdens onze daguitstap dompelen we ons volledig onder in de natuurpracht van de Viroinvallei. Een unieke gelegenheid om deze natuurparel te verkennen!

Praktisch :

Gids en leiding: Marnix Lefranc, marnix.lefranc@telenet.be - 0499/23 01 91

Afspraak om 7.30 u op de parking aan 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk. Kostendelend vervoer aan 7 eurocent/km.

Om te garanderen dat iedereen kan meerijden, is **inschrijven op voorhand verplicht**.

Einduur om 19 u aan 't Spant.

Meebrengen: picknick, kijker, plantengids, plantenloupe en stevige wandelschoenen.

Foto: Hommelorchis Foto Luk Smets

Zondag 29 juni: "Adopteer een berm": Zinkvalstraat en Cleydaellaan

Kom ook deze keer een handje toesteken! Je houdt zo immers mee je gemeente schoon! Wij zorgen voor vuilzakken, grijpstocken en fluo-veiligheidsvestjes. Meer info: zie bij 26 april.

Afspraak: om 10 u in de Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael). We werken tot ca 11.30 uur. Werkhandschoenen en stevig schoeisel of laarzen zijn aan te raden.

Info bij Ronny Verelst, 0475/58 55 70 - ronnyverelst@telenet.be

Dinsdag 8 juli: Daguitstap naar Planckendael

Wie houdt van dieren en wil ze gaan bewonderen in Planckendael?

Vandaag gaan we samen met grootouders, ouders, kinderen, kleinkinderen een bezoek brengen aan het Dierenpark Planckendael.

Op 14 februari is een klein girafje geboren, wij gaan op zoek naar het "hartje" dat op haar rechterbilletje staat. Een naam heeft ze nu nog niet. Ze eet al flink met o.a. haar tong die wel 45cm kan worden! Maar ook de apen, de zebra's en de wasberen wachten op onze komst. We zoeken het verblijf van de panda's en zeggen goeie dag aan Kai-mook.

Alle dierenliefhebbers zijn welkom!

Praktisch:

- Samenkomst aan de ingang van het dierenpark om **10 u** - Leuvensesteenweg 582 - 2812 Mechelen (Muizen).

- Ieder betaalt zelf zijn inkomticket of gebruikt zijn abonnement

- 's Middags eten we onze meegebrachte picknick in een plaatselijke eetruimte waar ook drank is te verkrijgen. Snacks kunnen gekocht worden.

- Inschrijven bij Hilde Janssens 03/887 36 45, hiljans@hotmail.com of Ria Thys 03/289 73 66 of ria.thys@telenet.be

CONTACT

Rupelstreek

Aartselaar

Contactpersonen

Erik De Keersmaecker (voorzitter): 03/887.13.72
Carine Wils (secretaris): 03/888.30.74
Guy Buyst (penningmeester): 03/888.62.62
Ludwig Laureyssens: 015/31.99.07
Francis Mertens: 03/887.15.24
Ilse Wachters: 03/887.51.69
Rita Claes : 03/844.75.11

Kern Boom-Rumst

Ludwig Laureyssens (contact): 015/31.99.07
Marleen Senecaut, Fons Van den heuvel, Herman De Herdt,
Julien Moens, Rita Claes, Dirk Struyf, Heidi Nuyts, Fried
Happaerts

GECORO

Boom: Raf Michiels – Dirk Struyf
Rumst: Winfried Vangramberen – Rita Claes

Milieuraden

Boom: Marleen Senecaut, Dirk Struyf
Hemiksem: Diether Van der Rauwelaert, Krista Van Praet
Niel: Carine Wils , Ward Hoefman, Patrick Van Wouwe
Rumst: Rita Claes, Diane Masson, Louis Bertels, Winfried
Vangramberen , Christel Sweeck, Kris Van Bulck
Schelle: Ilse Wachters, Luc Verhaegen, Jurgen Rombaut

Website : www.natuurpuntrupelstreek.be
Email : naatuur.rupel@skynet.be

Contactpersonen

Johan Herreman (voorzitter en geleide wandelingen):
03/887 27 98
Hilde Janssens (secretaris):
03/887 36 45 - hiljans@hotmail.com
Luk Smets (penningmeester, ledenadministratie en
communicatie): 03/289 73 66 - luk.smets@telenet.be
Ria Thys: 03/289 73 66 (educatie: cursussen en
uitstappen)
Ronny Verelst: 0475/58 55 70 (studie)
Gert Verschuere: 03/88710 28
(educatie: geleide wandelingen)
Jan Eulaers: 0495/52 77 31
Kurt Crauwels: 0496/34 75 24
Liljan Scheers : 03/887 18 78

Milieuraad

Luk Smets
Ronny Verelst
Gert Verschuere

Gecoro

Luk Smets

Website Aartselaar

Email: info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis 'De Paardenstal'

Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat): lijnen 290 – 291 – 294
De Paardenstal is open op zondag 6 april (13u – 17u), in mei en juni
alle zondagen (14u – 18u)
Tijdens activiteiten van Natuurpunt Rupelstreek en op aanvraag:
03/888.39.44 of info@natuurpuntrupelstreek.be

Lay-out Rupel.blad: Fried Happaerts

Rupel.flits (Natuurpunt Rupelstreek) en Natuurflits (Natuurpunt Aartselaar)

Via onze elektronische Nieuwsbrief brengen we berichten, die via ons tijdschrift niet tijdig kunnen meegedeeld worden. Wil je deze elektronische nieuwsbrief ook ontvangen? Stuur dan een mail naar Luk Smets (luk.smets@telenet.be), met vermelding van naam en "ja, Rupel.flits" of "ja, Natuurflits Aartselaar"

Opvang gekwetste wilde vogels

Vogels vallen gemakkelijk als verkeersslachtoffers of ze vliegen tegen ramen aan. Wanneer u een gekwetste of zieke vogel wilt oppakken, gooi u er best vooraf een doek of jas over. Het donker kalmeert de vogel. Kleine vogels neemt u voorzichtig vast. Grotere vogels en vooral roofvogels steeds met handschoenen oppakken. Blijf steeds buiten het bereik van de snavel en pas ook op voor de klauwen van roofvogels. Licht gewonde of gekwetste vogels laat u het best tot rust komen op een donkere plaats (vb. In een kartonnen doos). Bij ernstige kwetsuren of ziekte neemt u contact met het vogelasiel in Malderen.

Vogelopvangcentrum Malderen, Boeckheide 51 - 1840 Malderen.
Tel: 052/33.64.10

Rivierkenners brengen bezoek aan EMABB Noeveren Boom

Takkenbossen maken voor het Iepelaarseiland

Fotokwis tijdens ledenavond 2014

Knotwilgen knotten langs Wullebeek – met vereende krachten...

België – Belgique
P.B.
2620 Hemiksem 1
8/5071
Erkenningsnummer P005676

Natuur.kalender Rupelstreek

Do 17 april: Workshop tekenen en kleuren

14u Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221, Niel-Hellegat

Ma 21 april: Scheldehappening – Vissen in de Rupel

10u - 18u: 't Steencaycken Hoek 76 (GPS Boom Z3 ingeven)

Za 26 april: Een dagje Mechelen

9u50 of 14u Toerisme Mechelen, Hallestraat 2, Mechelen

Za 3 mei: Belevingsfeest Lazaruspad

Zo 1 juni: Belevingsfeest - Scheldehelden – Wilde bijen

Woensdag 4 juni: Op stap naar de zwaluwen

13u45 Ecohuis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129 Boom

Zaterdag 7 juni: Op stap door Rumstse natuurgebieden

11u picknickplaats fietsbrug Netedijk Rumst

Zaterdag 28 juni: Zwaluwen in het dorp

18u Parochiecentrum Hoogstraat 28 Boom

Zondag 6 juli: Natuurwandeling bermen AWW

14u poort AWW Notmeir Duffel

Woensdag 9 juli: Verenwandeling Ruisbroek

13u20 parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

Lidmaatschap Natuurpunt

Om het hele jaar lid te zijn, stort u 24 euro op bankrekening BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot eind 2014

Leden van andere Natuurpuntafdelingen die het Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften kunnen gedaan worden op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt met vermelding 3796 Rupelstreek of 3718 Aartselaar. Deze zijn vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Natuur.kalender Aartselaar

Za 19 april: Voorjaarsbloei in het Zevenbergenbos te Ranst

12u30 parking onder viaduct 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk.

Za 26 april: "Adopteer een berm": Zinkvalstraat -Cleydaellaan

10u Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael).

Wo 7 mei: Zintuigentocht in het Cleydaelbos

14 u parking Zinkval, tegenover het kasteel Cleydael in Aartselaar.

Zo 25 mei: Wandeling in het Niels Broek

14u parking Cultureel Centrum, della Faillelaan in Aartselaar.

Vrij 30 mei: Zwaluwfietstocht in Aartselaar

19u kerk St-Leonardus op het Laar

Za 7 juni en zo 8 juni: Nachtvlinders spotten in Cleydaelhof

zaterdagavond 7 juni om 21.30 u parking Zinkvalstraat

Zondagochtend 8 juni om 5.15 u parking Zinkvalstraat

Za 28 juni: Daguitstap naar de Viroinvallei

7u30 parking 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk

Zo 29 juni: "Adopteer een berm": Zinkvalstraat en Cleydaellaan

10u parking Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael).

Di 8 juli: Daguitstap naar Planckendaal

10u - Leuvensesteenweg 582 - 2812 Mechelen (Muizen).

Rupel.blad is het driemaandelijks
regionaal informatieblad van
Natuurpunt Rupelstreek en Natuurpunt Aartselaar
23° jaargang n°2 : april, mei en juni 2014

Afgiftekantoor : 2620 Hemiksem 1

Verantwoordelijke uitgever : Erik De Keersmaecker
Peter Benoitplein 18
2627 Schelle